

แผนการจัดการเรียนรู้

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

ประเภทวิชาคหกรรม

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

รหัสวิชา 2403-1001

วิชา ดอกไม้สด 1

จำนวน 3 หน่วยกิต 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

จุดประสงค์รายวิชา

1. มีความเข้าใจหลักการออกแบบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ และวิธีเก็บรักษาชิ้นงาน
2. มีทักษะในการร้อยมาลัย จัดพานดอกไม้ ประดิษฐ์เครื่องแขวน จัดตกแต่งและนำไปใช้
3. มีทักษะในการจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน
4. คิดคำนวณต้นทุน กำหนดราคาและจัดจำหน่าย
5. มีกิจนิสัยในการทำงาน ปฏิบัติงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประณีต สะอาด ปลอดภัย และลักษณะเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ

มาตรฐานรายวิชา

1. เข้าใจหลักการออกแบบ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การประดิษฐ์ การจัดและตกแต่ง การเก็บรักษาชิ้นงาน
2. ออกแบบ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ ประดิษฐ์ จัดและตกแต่งดอกไม้สด
3. คำนวณต้นทุน กำหนดราคาและจัดจำหน่าย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และวิธีเก็บรักษา ชิ้นงานการประดิษฐ์ การจัดและตกแต่งดอกไม้สด ร้อยมาลัยกลม มาลัยด้าม จัดพานดอกไม้ ประดิษฐ์เครื่องแขวน จัดตกแต่งและนำไปใช้ จัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน คำนวณต้นทุน กำหนดราคาและจัดจำหน่าย

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

รหัสวิชา 2403-1001

วิชา ดอกไม้สด 1

จำนวน 3 หน่วยกิต 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย / หัวข้อย่อย	ระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์							เวลา (ชม.)	
		พุทธิพิสัย						ทักษะ พิสัย		จิต พิสัย
		1	2	3	4	5	6			
1	มาลัย									
	1.1 มาลัยชำร่วย	/	/	/	/	/		/	/	6
	1.2 มาลัยกลมลายคชกริชขวาง	/	/	/	/	/		/	/	6
	1.3 มาลัยลายตาประทุม	/	/	/	/	/		/	/	6
	1.4 มาลัยตุ้มยกดอก	/	/	/	/	/		/	/	6
	1.5 มาลัยตัวนอนลายขนมเป็ยกปูน	/	/	/	/	/		/	/	6
	1.6 มาลัยตัวสัตว์	/	/	/	/	/		/	/	6
2	พาน									
	2.1 พานแกนดินเหนียว	/	/	/	/	/		/	/	6
	2.2 พานจี๋เลื้อย	/	/	/	/	/		/	/	6
	2.3 พานประยุกต์	/	/	/	/	/		/	/	6
3	เครื่องแขวน									
	2.1 กลิ่นตะแคง	/	/	/	/	/		/	/	6
	2.2 พู่กลิ่น	/	/	/	/	/		/	/	6
	2.3 ระย้าน้อย	/	/	/	/	/		/	/	6
4	การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน									
	4.1 การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.2 การจัดดอกไม้รูปทรงพัด	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.3 การจัดดอกไม้รูปทรงกลม	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.4 การจัดดอกไม้รูปทรงสูง	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.5 การจัดดอกไม้รูปทรงแนวนอน	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.6 การจัดดอกไม้รูปทรงโค้งไฮคาร์ธ	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.7 การจัดดอกไม้รูปทรงโค้งวงพระจันทร์	/	/	/	/	/		/	/	6
	4.8 การจัดดอกไม้รูปทรงวงรี	/	/	/	/	/		/	/	6

หมายเหตุ

ระดับพุทธิพิสัย 1 = ความจำ 2 = ความเข้าใจ 3 = การนำไปใช้
4 = วิเคราะห์ 5 = สังเคราะห์ 6 = ประเมินค่า

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4

รหัสวิชา 2403-1001

วิชา ดอกไม้สด 1

จำนวน 3 หน่วยกิต 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อหน่วย การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

เวลา 48 ชม.

เรื่อง การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

เวลา 6 ชม.

สาระสำคัญ

การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมเป็นการนำดอกไม้ ใบไม้ มาจัดลงในแจกันหรือภาชนะ ให้ยอดสูง แแหลมอยู่บริเวณแนวกลางรูปทรง ฐานกว้างเน้นแนวตรง ขนานกับพื้น มีความหนา ความลึกตามหลักศิลปะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
2. มีทักษะในการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
3. มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ เอื้อเฟื้อ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เนื้อหาสาระ

1. หลักการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
2. การออกแบบจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
3. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
4. ขั้นตอนการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
5. การเก็บรักษาชิ้นงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำภาพการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนชม พร้อมทั้งสนทนา เปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น

- การออกแบบการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
- การเลือกวัสดุอุปกรณ์
- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
- ขั้นตอนการจัด
- การเก็บรักษาชิ้นงาน

- การรักษาความสะอาด
- การควบคุมเวลาในการปฏิบัติงาน

2. ครูสาธิตการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

3. ผู้เรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

4. ผู้เรียนจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมคนละ 1 แจกัน โดยครูกำหนดเวลาการจัดให้ 1 ชั่วโมง และให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด ตลอดเวลา

5. ครูให้ผู้เรียน 3 คน นำผลงานเสนอหน้าชั้นเรียน ให้เพื่อนร่วมชั้นวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

6. ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

7. ผู้เรียนร่วมกันทำความสะอาด จัดเก็บอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานเรื่องการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
2. ของจริง
3. รูปภาพ
4. ตลาดดอกไม้ เช่น ปากคลองตลาด ตลาดสี่มุมเมือง ร้านดอกไม้
5. สถาบันสอนจัดดอกไม้
6. วารสาร นิตยสาร ได้แก่ งานฝีมือ ขวัญเรือน สกุลไทย

การวัดผล/ประเมินผล

1. ทำแบบทดสอบ
2. ตรวจผลงาน

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ด้านแผนการสอน.....
.....
2. ด้านเตรียมการสอน.....
.....
3. ด้านการดำเนินการการสอน.....
.....
4. ด้านการใช้สื่อการสอน.....
.....
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการสอน.....

.....
6. ด้านผลการสอน.....
.....

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ที่ 4.1

รหัสวิชา 2403-1001

วิชา ดอกไม้สด 1

จำนวน 3 หน่วยกิต 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อหน่วย การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

เวลา 48 ชม.

เรื่อง การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

เวลา 6 ชม.

ชื่อกิจกรรม การจัดแจกันดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
2. มีทักษะในการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
3. มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ เอื้อเฟื้อ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้

1. บรรยายประกอบการสาธิต
2. สาธิตและปฏิบัติงานตามใบงาน
3. บรรยายประกอบสื่อการสอน
4. วัดและประเมินผล

สื่อ / วัสดุอุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
2. ของจริง
3. รูปภาพ

การประเมินผล

1. แบบทดสอบ
2. ตรวจผลงาน

ใบงาน ที่ 4.1

รหัสวิชา 2403-1001

วิชา ดอกไม้สด 1

จำนวน 3 หน่วยกิต 6 ชั่วโมง/

สัปดาห์

ชื่อหน่วย การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

เวลา 48 ชม.

เรื่อง การจัดแจกันดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

เวลา 6 ชม.

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
2. มีทักษะในการจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม
3. มีความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ เอื้อเฟื้อ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์

ดอกไม้และใบไม้	อุปกรณ์
1. ดอกกุหลาบ 20 ดอก 2. ใบโปรงฟ้า 10 ใบ	1. แจกันทรงเตี้ยเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 นิ้ว ปากกว้าง 4 นิ้ว 1 ใบ 2. ฟลอรัลโฟม (Floral Foam) 1/6 ก้อน 3. มีดตัดฟลอรัลโฟม 1 เล่ม 4. มีดหรือกรรไกรตัดกิ่งไม้ 1 เล่ม 5. แป้นหมุน 1 แป้น 6. ที่ฉีดน้ำ 1 อัน 7. ผ้ากันเปื้อน 1 ผืน 8. ผ้าเช็ดโต๊ะ 1 ผืน

ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 1

- ปีกดอกที่ 1 เป็นส่วนสูงของรูปทรง ซึ่งสูงจากปากแจกันประมาณ หนึ่งเท่าครึ่งถึงสองเท่าของความกว้างแจกันในแนวกลางก่อนไปด้านหลังของก้นฟลอร์โพลิม
- ปีกดอกที่ 2 และ 3 ในแนวนอนเป็นความกว้าง โดยตัดก้านยาวประมาณ ครึ่งเท่าของความกว้างแจกัน
- ปีกดอกที่ 4 ด้านหน้าแนวเดียวกับความสูง เป็นความหนาของรูปทรงยาวประมาณหนึ่งในสามของความกว้างแจกัน

ขั้นตอนที่ 2 ปีกดอกไม้กระจายภายในกรอบของรูปทรงสามเหลี่ยม 4 ดอก

ขั้นตอนที่ 3 ปักดอกไม้ให้เสร็จทีละกลุ่ม โดยยึดดอกไม้ที่วางไว้ในข้อ 2 เป็นหลักทีละกลุ่ม โดยให้มีช่องไฟ และขนาดต่างกัน พร้อมทั้งจัดให้มีความหนาและความลึกในแต่ละกลุ่ม และจัดจนครบ ทุกกลุ่ม การจัดดอกไม้เป็นกลุ่มควรเริ่มต้นที่กลุ่มกลางฐานของรูปทรงก่อน แล้วจึงจัดด้านรอบนอกภายหลัง

ขั้นตอนที่ 4 แซมใบโปร่งฟ้าเพื่อให้รูปทรงสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

ข้อควรระวัง

1. มีดตัดฟลอรัลโฟม ไม่ควรใช้ปะปนกับงานอื่น จะทำให้คมมีดเสียเร็ว
2. จัดวางวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุในขณะที่ปฏิบัติงาน
3. เมื่อจัดดอกไม้เสร็จแล้ว ควรฉีดน้ำเพิ่มความชุ่มชื้นให้ดอกไม้เพื่อความสดทนนาน พร้อมทั้งตรวจสอบความเรียบร้อยของภาชนะว่ามีการรั่วซึมหรือไม่ ดอกไม้และใบไม้ยึดติดกับแจกันอย่างมั่นคงหรือไม่
4. อุปกรณ์ทุกชิ้นเมื่อใช้เสร็จแล้วควรทำความสะอาด และจัดเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย ตรวจสอบสภาพการใช้งาน ให้มีความพร้อมที่จะนำไปใช้งานครั้งต่อไปได้ทันที

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดดอกไม้ประเภทดอกเดี่ยว
2. การจัดช่องไฟของดอกไม้ทุกดอกไม้ไม่ควรเท่ากัน และมีความหนาความลึกเสมอ
3. ดอกไม้ที่อยู่บริเวณส่วนยอดของรูปทรงสามเหลี่ยม ควรเป็นดอกตูมหรือดอกเข็มเล็กน้อย ไม่ควรใช้ดอกไม้ใหญ่วางส่วนสูง เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกหนักไม่สมดุล
 - บริเวณส่วนกลางใช้ดอกไม้ดอกเข็ม
 - บริเวณส่วนกลางฐานของรูปทรงสามเหลี่ยม ควรใช้ดอกบาน
4. การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมด้านเท่าเหมาะสำหรับงานที่เป็นพิธีการ
5. ดอกไม้ที่ใช้จัดจะใช้ดอกไม้ชนิดเดียวหรือหลายชนิด ดอกไม้สีเดียวหรือหลายสีขึ้นอยู่กับความต้องการ (สำหรับผู้ฝึกใหม่ควรใช้ดอกไม้สีเดียว)

เอกสารอ้างอิง

กิริติ ชนา. **ทฤษฎีการจัดดอกไม้แบบสากลระดับมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : เวิร์ค ออฟ อาร์ต, 2536.

กิริติ ชนา. การจัดดอกไม้แบบสากลขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : เวิร์ค ออฟ อาร์ต,
2536.

สมานจิตต์ อินทชมพู. หลักการจัดดอกไม้. กรุงเทพมหานคร : จูจีนไทย, 2524.

Fiona Barnett. **THE NEW ARRANGER.** London, 1995.

Kenneth Turner. **KENNETH TURNER'S FLOWER STYLE.** Weidenfeld and
Nicolson, 1989.

Stephen Woodhams. **DRIED FLOWERS.** Ryland Peters and Small, 1999.

แบบทดสอบ

รหัสวิชา 2403-1001

วิชา ดอกไม้สด 1

จำนวน 3 หน่วยกิต 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อหน่วย การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

เรื่อง การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ถูกต้องและกาเครื่องหมาย X ลงหน้าข้อที่ผิด

- 1. ควรแช่ฟลอรัลโฟมอย่างน้อย 2 ชั่วโมง
- 2. การรีดใบ ตัดก้านดอกไม้แช่น้ำ เป็นการเตรียมดอกไม้ก่อนการจัด
- 3. ใบโปรงฟ้าควรตัดก้านแช่น้ำอย่างน้อย 1 ชั่วโมง
- 4. ดอกที่ 1 ของรูปทรงสามเหลี่ยมยาว 1 ½ เท่าของปากภาชนะ
- 5. ดอกที่ 2 และ 3 ของรูปทรงสามเหลี่ยมยาว 2 เท่าของปากภาชนะ
- 6. จังหวะของดอกไม้ทุก ๆ ดอกในแจกันควรเท่ากัน
- 7. ทิศทางของดอกไม้มีส่วนสำคัญสำหรับรูปทรงสามเหลี่ยม
- 8. การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมเหมาะกับการตั้งวางบนโต๊ะอาหาร
- 9. การตั้งวางแจกันดอกไม้ ควรวางในที่ที่มีแสงแดดส่องถึง
- 10. การใส่น้ำในภาชนะให้ล้นทุก 2 วัน เป็นการยืดอายุดอกไม้

ข้อที่	เฉลยคำตอบ
1	✓

2	✓
3	×
4	✓
5	×
6	×
7	✓
8	×
9	×
10	✓

แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

ชื่อหน่วย การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

เรื่อง การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่ ว/ด/ป.....

รายการประเมิน	ระดับ ความสำคัญ	คะแนน										รวม ผล คูณ	หมายเหตุ	
		ผู้เรียน					ผู้สอน							
		4	3	2	1	0	4	3	2	1	0			
1. ผลงาน														
1.1 ถูกต้อง	2													
1.2 ขั้นตอนการปฏิบัติ	2													
1.3 ผลงานสำเร็จ	3													
2. พฤติกรรม														
2.1 ความรับผิดชอบ	1													
2.2 ความสนใจใฝ่รู้	1													
2.3 ความมีมนุษยสัมพันธ์	1													

รวม	10	น้ำหนักรวม (80)		
		เฉลี่ยเหลือเต็ม 10 คะแนน		

ลงชื่อ ผู้เรียน

(.....)

วันที่

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่

เกณฑ์ในการประเมิน

1. แบบทดสอบ

ดี	หมายถึง นักเรียนทำแบบทดสอบได้ 8 - 10 ข้อ
พอใช้	หมายถึง นักเรียนทำแบบทดสอบได้ 5 - 7 ข้อ
ควรปรับปรุง	หมายถึง นักเรียนทำแบบทดสอบได้ 0 - 4 ข้อ

2. แบบตรวจผลงาน

การออกแบบ	สร้างสรรค์งานต้นแบบ
ลำดับขั้นการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานตามลำดับขั้น เสร็จภายในเวลาที่กำหนดด้วยความเป็นระเบียบ และรักษาความสะอาด
ผลสำเร็จ	สวยงาม ถูกต้องตามเนื้อหา